

SITUATION OF CHILD SEXUAL ABUSE IN THE AREA OF FORMER QUANG BINH PROVINCE - CAUSES AND SOME PREVENTION SOLUTIONS

THỰC TRẠNG XÂM HẠI TÌNH DỤC TRẺ EM TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH QUẢNG BÌNH (CŨ) - NGUYÊN NHÂN VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÒNG NGỪA

Nguyễn Thị Như Nguyệt, Phùng Thị Loan
Trường Đại học Quảng Bình

ABSTRACT: *Child care, education and protection are issues that are always of concern to the community and society. This is the top task in training the young generation to develop comprehensively in all aspects, contributing to training future human resources for the country. However, the risk of child abuse in general and sexual abuse in particular is increasing. This is an alarming situation because it is greatly affecting the normal development of children. The article addresses the current situation of children being sexually abused in former Quang Binh province, thereby understanding the causes and offering solutions to limit and gradually reverse this situation in the near future.*

Keywords: *Sexual abuse, children, Quang Binh.*

TÓM TẮT: *Chăm sóc, giáo dục và bảo vệ trẻ em là những vấn đề luôn được cộng đồng, xã hội quan tâm. Đây là nhiệm vụ hàng đầu trong việc đào tạo thế hệ trẻ phát triển toàn diện về mọi mặt, góp phần đào tạo nguồn nhân lực tương lai cho đất nước. Tuy nhiên, nguy cơ xâm hại trẻ em nói chung và xâm hại tình dục nói riêng ngày càng gia tăng. Đây là tình trạng đáng báo động vì nó ảnh hưởng rất lớn đến sự phát triển bình thường của trẻ. Bài viết đề cập đến thực trạng trẻ em bị xâm hại tình dục ở tỉnh Quảng Bình cũ, từ đó hiểu rõ nguyên nhân và đưa ra giải pháp hạn chế, từng bước đẩy lùi tình trạng này trong thời gian tới.*

Từ khóa: *Xâm hại tình dục, trẻ em, Quảng Bình.*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trẻ em là niềm hy vọng, là thế hệ kế cận của đất nước. Các em chính là nền tảng phát triển của xã hội, là chủ nhân tương lai của nước nhà. Vì thế bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em là trách nhiệm không chỉ của gia đình, nhà trường mà còn là của toàn xã hội. Các em cần được sinh ra và lớn lên trong môi trường an toàn và lành mạnh, cần được sự chung tay bảo vệ của cộng đồng. Các em có quyền được phát triển toàn diện về thể chất, trí tuệ và tinh thần.

Tuy nhiên, hiện nay các quyền của trẻ em đã và đang bị xâm phạm, một số quyền không được triển khai thực hiện đầy đủ, tình trạng trẻ em bị xâm hại nói chung và xâm hại tình dục nói riêng vẫn còn xảy ra khá phổ biến. Theo quy định tại Khoản 8 Điều 4 Luật trẻ em 2016: “Xâm hại tình dục là việc dùng vũ lực, đe dọa dùng vũ lực, ép buộc, lôi kéo, dụ dỗ trẻ tham gia vào các hành vi liên quan đến tình dục, bao gồm hiếp dâm, cưỡng dâm, giao cấu, dâm ô với trẻ em và sử dụng trẻ em vào mục đích mại dâm,

khieu dân với mọi hình thức”.

Theo Cục Trẻ em (Bộ LĐ-TB&XH), từ 2020-2022 phát hiện 5.693 vụ, 6.514 đối tượng, xâm hại 5.904 trẻ em, trong đó trẻ em là nạn nhân dưới 6 tuổi chiếm tỷ lệ 7,02% (năm 2020), 6,54% (năm 2021), 6,65% (năm 2022) [8]. Số liệu này cho thấy thấy tình trạng xâm hại tình dục trẻ em đang ở trong tình trạng đáng báo động. Điều này gióng lên hồi chuông cảnh tỉnh cho các bậc cha mẹ, cho các cấp chính quyền, nhà trường và toàn xã hội về vấn đề chăm sóc, nuôi dưỡng, bảo vệ và giáo dục con trẻ.

Theo số liệu thống kê tại Kế hoạch phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em Quảng Bình cũ giai đoạn 2020 - 2025, từ năm 2015 đến năm 2019, toàn tỉnh có 65 trẻ em bị xâm hại, trong đó: bạo lực: 27 em; xâm hại tình dục: 32 em; bỏ rơi, bỏ mặc trẻ 3 em; các hình thức gây tổn hại khác, như: bắt cóc, đánh tráo, chiếm đoạt trẻ em; tổ chức, hỗ trợ, xúi giục, ép buộc trẻ em tảo hôn và các hành vi xâm hại khác 3 em. Số vụ và số trẻ em bị bạo lực, xâm hại có xu hướng diễn biến phức tạp và nghiêm trọng. Kế hoạch cũng đưa ra “dự báo tình hình tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật về bạo lực, xâm hại trẻ em sẽ còn diễn biến phức tạp, nhất là các hành vi xâm hại tình dục trẻ em; các hành vi bạo lực, hành hạ, ngược đãi, xâm hại tình dục trẻ em, mua dân người chưa thành niên có nguy cơ gia tăng” [2].

Những hành vi xâm hại tình dục trẻ em để lại những hậu quả nặng nề, bản thân các em chịu nhiều thiệt thòi và cả gia đình, xã hội cũng bị tác động tiêu cực. Nạn nhân của các vụ xâm hại tình dục là trẻ em thường bị tổn hại rất lớn về thể chất lẫn tinh thần, các em phải gánh chịu những đau đớn về thể xác, sự hoang loạn về tâm lý, sự mặc cảm với bạn bè và những người xung quanh. Theo quy định tại Điều 25 của Luật Trẻ em: “Trẻ em có quyền được bảo vệ dưới mọi

hình thức để không bị xâm hại tình dục”. Đây là những câu hỏi lớn đặt ra cho tất cả chúng ta, cần phải làm gì để chung tay bảo vệ trẻ em thoát khỏi những nguy cơ bị xâm hại tình dục, để các em được sống trong môi trường an toàn và lành mạnh, để các em được phát triển toàn diện về thể chất lẫn tinh thần.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng xâm hại tình dục trẻ em trên địa bàn tỉnh Quảng Bình cũ (2020 - 2022)

Theo Báo cáo của Sở Lao động, Thương binh và Xã hội tỉnh Quảng Bình cũ về Kết quả thực hiện công tác trẻ em năm 2022 và phương hướng nhiệm vụ năm 2023: “hiện nay toàn tỉnh có 251.111 trẻ em, trong đó trẻ em dưới 6 tuổi là 99.138 em; trẻ em hoàn cảnh đặc biệt có 2.645 em; trẻ em thuộc dân tộc kinh có 141.356 em; trẻ em dân tộc khác 7.972 em” [1].

Trong thời gian qua, số lượng trẻ em bị xâm hại nói chung và xâm hại tình dục nói riêng đang có nguy cơ gia tăng cả về số lượng và tính chất nghiêm trọng. Quảng Bình cũ là một trong những địa phương có số lượng các tội xâm hại trẻ em không lớn nhưng các vụ việc có tính chất ngày càng phức tạp. Qua bảng thống kê của Sở Lao động, Thương binh và Xã hội tỉnh Quảng Bình cũ cho thấy trong 3 năm (2020, 2021, 2022), số trẻ em bị xâm hại tình dục chiếm tỷ lệ cao nhất trong số các trẻ em bị xâm hại, cụ thể trong 63 trẻ em bị xâm hại thì xâm hại tình dục trẻ em là 24 em, trong khi đó trẻ em bị bạo lực là 10 em, trẻ em bị các hình thức xâm hại khác là 6 em và trẻ em được phát hiện bị xâm hại được lập kế hoạch can thiệp, trợ giúp là 23 em. Điều đó cho thấy xâm hại tình dục là hiện tượng đáng báo động và cần có những giải pháp hiệu quả, kịp thời để ngăn chặn và tiến tới đẩy lùi trên địa bàn tỉnh, hạn chế tình trạng các em bị tổn thương về cả tinh thần lẫn thể xác, để lại hậu quả thương tâm cho bản thân các em, gia đình và xã hội.

Bảng 1. Bảng thống kê trẻ em bị xâm hại trên địa bàn tỉnh Quảng Bình (cũ)
(từ năm 2020 đến năm 2022)

TT	Chỉ tiêu, mục tiêu	ĐVT	Tổng cộng	Kết quả thực hiện tỉnh/thành phố			Ghi chú
				Năm 2020	Năm 2021	Năm 2022	
1	Trẻ em bị xâm hại	trẻ em	63	8	31	24	
2	Trẻ em bị xâm hại tình dục	trẻ em	24	3	13	8	
3	Trẻ em bị bạo lực	trẻ em	10	2	5	3	
4	Trẻ em bị các hình thức xâm hại khác	trẻ em	6	1	2	3	
5	Trẻ em được phát hiện bị xâm hại được lập kế hoạch can thiệp, trợ giúp	trẻ em	23	2	11	10	

Nguồn: Sở Lao động, Thương binh và Xã hội Quảng Bình (cũ)

+ Về địa bàn xảy ra các vụ xâm hại tình dục trẻ em

Những vụ việc xâm hại tình dục trẻ em ở Quảng Bình cũ trước năm 2020 chủ yếu xảy ra ở những địa phương có địa hình phức tạp; những nơi có điều kiện kinh tế - xã hội tương đối thấp; những huyện miền núi, vùng xa xôi, hẻo lánh, vùng sâu, vùng xa hoặc những nơi có trình độ dân trí của một bộ phận người dân còn thấp. Xuất phát từ nhận thức của người dân dẫn đến

tình trạng một số phụ huynh còn coi nhẹ việc quan tâm đến đời sống tâm lý của các em, chưa ý thức đầy đủ tầm quan trọng của việc giáo dục các kỹ năng phòng tránh cho con trẻ. Chính vì vậy, các vụ việc xâm hại tình dục đã diễn ra và dẫn đến những hậu quả đau lòng. Không chỉ dừng lại ở đó, tình trạng trẻ em gái bị xâm hại tình dục dẫn đến mang thai ngoài ý muốn, trẻ sơ sinh bị vứt bỏ, giết hại... đã để lại những vết thương hằn sâu trong trái tim non trẻ của các em.

Bảng 2. Bảng thống kê trẻ em bị xâm hại trên địa bàn các huyện, thành phố của tỉnh Quảng Bình (cũ) (từ năm 2020 đến năm 2022)

TT	Chỉ tiêu, mục tiêu	ĐVT	Tổng cộng	Kết quả thực hiện tỉnh/thành phố			Ghi chú
				Năm 2020	Năm 2021	Năm 2022	
1	2	3	4	5	6	7	8
A	Trẻ em bị xâm hại		63	8	31	24	
I	Trẻ em bị xâm hại tình dục	<i>trẻ em</i>	24	3	13	8	
1	BỒ TRẠCH	<i>trẻ em</i>	7	1	4	2	
2	QUẢNG TRẠCH	<i>trẻ em</i>	2		2		
3	TUYÊN HÓA	<i>trẻ em</i>	1	1			
4	THỊ XÃ BA ĐỒN	<i>trẻ em</i>	2	1		1	
5	THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI	<i>trẻ em</i>	5		3	2	
6	MINH HÓA	<i>trẻ em</i>	2		1	1	
7	QUẢNG NINH	<i>trẻ em</i>	2		2		
8	LỆ THỦY	<i>trẻ em</i>	3		1	2	
II	Trẻ em bị bạo lực	<i>trẻ em</i>	10	2	5	3	
1	BỒ TRẠCH	<i>trẻ em</i>	1			1	
2	THỊ XÃ BA ĐỒN	<i>trẻ em</i>	3		3		
3	TUYÊN HÓA	<i>trẻ em</i>	6	2	2	2	
III	Trẻ em bị các hình thức xâm hại khác	<i>trẻ em</i>	6	1	2	3	
1	THỊ XÃ BA ĐỒN	<i>trẻ em</i>	6	1	2	3	
IV	Trẻ em được phát hiện bị xâm hại được lập kế hoạch can thiệp, trợ giúp	<i>trẻ em</i>	23	2	11	10	
1	QUẢNG TRẠCH	<i>trẻ em</i>	2		2		
2	THỊ XÃ BA ĐỒN	<i>trẻ em</i>	11	2	5	4	
3	THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI	<i>trẻ em</i>	6		3	3	
4	MINH HÓA	<i>trẻ em</i>	1			1	
5	LỆ THỦY	<i>trẻ em</i>	3		1	2	

Nguồn: Sở Lao động, Thương binh và Xã hội Quảng Bình (cũ)

Tuy nhiên, trong thời gian gần đây, các tội xâm hại tình dục trẻ em lại càng có xu hướng diễn ra tại những vùng đô thị, những vùng có điều kiện kinh tế - xã hội phát triển, trình độ dân trí cao. Qua số liệu thống kê cho thấy trong ba năm từ 2020 đến 2022, số trẻ em bị xâm hại tình dục ở các vùng có điều kiện kinh tế - xã hội phát triển xảy ra cao hơn so với các địa phương khác. Cụ thể năm 2021, ở địa bàn huyện Bồ Trạch của tỉnh Quảng Bình cũ có 4 trẻ em bị xâm hại tình dục và thành phố Đồng Hới có 3 trẻ em trong tổng số 13 trẻ em; năm 2022 huyện Bồ Trạch có 2 trẻ em và thành phố Đồng Hới có 2 trẻ em trong tổng số 8 trẻ em bị xâm hại tình dục. Điều này cho thấy khi kinh tế phát triển, tác động tiêu cực của mặt trái kinh tế thị trường đã ảnh hưởng đến lối sống, đạo đức của một bộ phận dân cư; sự du nhập của lối sống thực dụng, sa đọa từ các nước phương Tây; quá coi trọng giá trị đồng tiền, tác động của phim ảnh bạo lực khiêu dâm, tình trạng ly hôn, ly thân... cũng dẫn đến các sang chấn tâm lý, hành vi lệch chuẩn ở trẻ em và người lớn [6].

+ Về đặc điểm trẻ em bị xâm hại tình dục

Tại huyện Bồ Trạch, tỉnh Quảng Bình cũ là địa phương có số trẻ em bị xâm hại tình dục nhiều nhất, trong 24 trẻ em bị xâm hại tình dục có 7 trẻ em ở huyện Bồ Trạch. Trên địa bàn huyện Bồ Trạch từ năm 2019 đến tháng 10/2021 đã xảy ra 10 vụ xâm hại tình dục. Cụ thể: Năm 2019 chỉ khởi tố, điều tra, truy tố xét xử 1 vụ/1 bị cáo, nhưng đến năm 2020 xảy ra 5 vụ, trong đó đã khởi tố, điều tra, truy tố và xét xử 4 vụ/4 bị cáo theo các Điều 142, 145, 146 - BLHS; 1 vụ không khởi tố vì người thực hiện hành vi phạm tội là người chưa thành niên; Năm 2021 đã khởi tố 4 vụ/4 bị can theo các Điều 141, 142, 145, 146 - BLHS [9].

Qua nghiên cứu cho thấy các vụ xâm hại tình dục trẻ em ở Quảng Bình cũ, nạn nhân của các vụ xâm hại tình dục ở nhiều độ tuổi khác nhau, thậm chí có những em chỉ dưới 6 tuổi. Ví dụ điển hình ở trên địa bàn huyện Bồ Trạch (Quảng Bình cũ), trong số các vụ án đã khởi tố,

điều tra, truy tố và xét xử có 1 bị hại dưới 6 tuổi, 5 bị hại dưới 13 tuổi, 3 bị hại dưới 16 tuổi và 1 bị hại trên 18 tuổi. Số bị hại là trẻ em đều đang là học sinh ở các cấp học trên địa bàn huyện, đặc biệt có 1 bị hại là người bị cưỡng ép, ép buộc sinh. Qua số liệu thu thập ở huyện Bồ Trạch cho thấy các em bị xâm hại tình dục ở nhiều độ tuổi khác nhau, trong đó đáng chú ý là có những em nhỏ chỉ dưới 6 tuổi, thậm chí có những em bị cưỡng ép, ép buộc sinh. Đây là sự thật rất đau lòng, các em còn quá nhỏ để có thể tự bảo vệ bản thân, chưa kể các em bị khuyết tật, là đối tượng cần được bảo vệ nhiều hơn trong xã hội [5].

Một vụ xâm hại tình dục trẻ em đau lòng cũng diễn ra vào tháng 2 năm 2018 ở tại huyện Minh Hóa (Quảng Bình cũ), cháu Đ.T.H (sinh năm 2003), là trẻ bị thiểu năng trí tuệ đã bị hiếp dâm diễn ra vào thời điểm người nhà của nạn nhân đi vắng, nạn nhân không có khả năng kháng cự [10]. Với những trường hợp như cháu H, là trẻ em bị dị tật bẩm sinh, bản thân cháu không có khả năng tự vệ và bảo vệ bản thân, những hành động trên trở thành tội ác và rất đáng bị dư luận xã hội lên án, pháp luật nghiêm trị.

+ Về đặc điểm đối tượng phạm tội

Đa số các đối tượng phạm tội đều là người đã trưởng thành, thậm chí là người lớn tuổi. Trong số các đối tượng phạm tội, có những đối tượng không chỉ dưới 30 tuổi mà còn ở khung độ tuổi từ 30 tuổi đến dưới 60 tuổi, thậm chí trên 60 tuổi. Điều này cho thấy tội phạm xâm hại tình dục hiện nay không chỉ phổ biến ở lứa tuổi thanh, thiếu niên mà còn mở rộng ở nhiều độ tuổi khác nhau trong xã hội.

Điều đáng lo ngại là trong số các đối tượng phạm tội, có những đối tượng là người có mối quan hệ thân thiết với nạn nhân, đã từng gặp gỡ, tiếp xúc và quen biết với các em, thậm chí là những người có quan hệ huyết thống với nạn nhân. Điều này thể hiện sự suy thoái về đạo đức trầm trọng của một số bộ phận người dân, họ bất chấp luân thường đạo lý, bất chấp quy định của pháp luật để có hành vi đồi bại đối với người thân của mình. Vụ việc điển hình diễn ra tại xã

Quảng Châu, huyện Quảng Trạch (Quảng Bình cũ) vào năm 2019 khi người có hành vi dâm ô chính là cha đẻ của nạn nhân. Cụ thể là đối tượng xâm hại tình dục P.V.K (sinh năm 1981) đã thực hiện hành vi dâm ô đối với hai đứa con gái ruột, một cháu sinh năm 2004 và một cháu sinh năm 2006. Điều đáng nói ở đây là K đã thực hiện hành vi này trong suốt thời gian dài (từ năm 2017 đến tháng 5 năm 2019) mà gia đình không phát hiện ra [7]. Sự việc được đưa ra ánh sáng khi người mẹ đứng ra tố cáo chồng mình sau khi nghe được câu chuyện kể từ con gái. Đây là vụ xâm hại tình dục để lại rất nhiều bức xúc của dư luận xã hội, một người cha đã mất hết nhân tính, thực hiện hành vi đồi bại ngay với hai cô con gái của mình.

Tương tự ở xã Hóa Tiến, huyện Minh Hóa (Quảng Bình cũ) đối tượng là cha đẻ đã có hành vi hiếp dâm chính con gái mình gây bức xúc trong dư luận [11]. Tất cả như một hồi chuông gióng lên thức tỉnh chúng ta cần có biện pháp phòng tránh xâm hại tình dục cho trẻ em.

2.2. Nguyên nhân chủ yếu dẫn đến tình trạng trẻ em bị xâm hại tình dục ở tỉnh Quảng Bình (cũ)

Thứ nhất, về phía gia đình, các bậc làm cha, làm mẹ, những người có nghĩa vụ bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em đã không thực hiện đúng và đủ trách nhiệm của mình. Họ đã thiếu đi sự quan tâm đúng mức, không theo sát sự phát triển của con dẫn đến tình trạng các em không được bảo vệ, chăm sóc chu đáo. Nhiều cha mẹ phó mặc sự dạy dỗ, giáo dục con cái cho nhà trường hoặc xem đó không phải là nghĩa vụ của mình; nhiều cha mẹ theo làm ăn, công việc hoặc lý do cá nhân khác; nhiều cha mẹ do nguyên nhân khách quan như vợ chồng ly hôn, bị tù tội... dẫn đến tình trạng các em các cháu rơi vào tình huống sơ hở, tự ti, tiêu cực hoặc vì chưa có nhiều kinh nghiệm sống, chưa có khả năng tự bảo vệ bản thân nên rất dễ trở thành nạn nhân của hành vi bạo hành, xâm hại tình dục.

Thứ hai, về phía nhà trường, việc quá chú trọng giảng dạy kiến thức sách vở, xem nhẹ rèn

luyện các kỹ năng sống dẫn đến các em thiếu đi những hiểu biết về khả năng tự vệ, ứng xử trước những tình huống nguy hiểm cho bản thân, tránh những nguy cơ trở thành nạn nhân của xâm hại tình dục trẻ em. Những kiến thức giáo dục về giới tính, những quy định của pháp luật về các hành vi xâm hại tình dục, những hiểu biết về các quyền phòng vệ chính đáng... trong chương trình giáo dục tại các trường phổ thông đang còn hạn chế. “Những nội dung này còn chậm đổi mới, thiếu khoa học, còn chú trọng nhiều về hình thức, nội dung giảng dạy chưa phong phú, chất lượng chưa cao, chưa tạo được không khí cởi mở, gần gũi để chia sẻ hết những thắc mắc của các em, các em vẫn phải tự tìm hiểu bằng những cách thức không lành mạnh” [3].

Thứ ba, về phía xã hội, tác động tiêu cực từ môi trường sống không lành mạnh là một trong những nguyên nhân dẫn đến tình trạng xâm hại tình dục trẻ em trên địa bàn tỉnh Quảng Bình cũ. Hiện nay tình trạng tệ nạn xã hội ngày càng phổ biến và tác động tiêu cực đến lối sống của một bộ phận dân cư, đặc biệt là lứa tuổi vị thành niên. Các em có những biểu hiện lệch lạc trong lối sống, ham vui và mất kiểm soát về hành vi nên dẫn đến có những hành vi vi phạm đạo đức, vi phạm pháp luật. Điều đáng lo ngại là hiện tượng này không chỉ xảy ra đối với lứa tuổi vị thành niên mà còn đối với những độ tuổi khác nhau trong xã hội.

Thứ tư, về công tác tuyên truyền, phổ biến phòng, chống các hành vi xâm hại tình dục trẻ em, mặc dù ở tỉnh Quảng Bình cũ các cơ quan, ban, ngành đã có những nỗ lực nhất định trong việc chuyển tải các nội dung về phòng, chống các hành vi xâm hại tình dục trẻ em một cách sâu rộng đến các địa phương. Tuy nhiên, thời gian qua công tác này vẫn chưa đạt được hiệu quả như mong muốn. Việc tuyên truyền về các nội dung liên quan đến phòng, chống xâm hại tình dục trẻ em chưa thật sự làm chuyển biến về nhận thức của gia đình, nhà trường và toàn xã hội.

2.3. Giải pháp phòng ngừa tình trạng xâm hại tình dục trẻ em ở tỉnh Quảng Bình (cũ)

Thứ nhất, phát huy vai trò của gia đình và người thân trong việc giáo dục con trẻ. Cha mẹ phải là người thường xuyên theo dõi, quan tâm và bảo vệ con, luôn chia sẻ với con em mình để dõi theo sự phát triển về thể chất lẫn tâm sinh lý của các em, từ đó phát hiện kịp thời những thay đổi, có biện pháp hợp lý để hỗ trợ con trong những trường hợp khó khăn nhất. Bên cạnh đó, do độ tuổi các em còn nhỏ, khả năng tự bảo vệ của các em còn hạn chế nên cha mẹ, người thân phải trang bị cho các con những kiến thức cần thiết, tối thiểu nhất để có thể ứng phó với tình huống có nguy cơ xảy ra xâm hại nói chung và xâm hại tình dục nói riêng.

Thứ hai, nhà trường cần lồng ghép các nội dung liên quan về giáo dục kỹ năng mềm trong chương trình chính khóa đồng thời thường xuyên tổ chức các hoạt động ngoại khóa, nâng cao nhận thức của các em về vai trò của việc phòng chống nguy cơ xâm hại tình dục, rèn luyện các kỹ năng đối phó với những tình huống nguy hiểm cho bản thân. Chú trọng xây dựng nội dung và phương pháp phù hợp với lứa tuổi, để các em hiểu được các quyền của mình và sử dụng quyền đó trong những trường hợp cần thiết. Đặc biệt cần nhận thức đúng vai trò của đội ngũ giáo viên trong việc theo dõi và nhắc nhở các em, phát hiện và xử lý kịp thời những biểu hiện bất thường của các em và từ đó đề xuất với nhà trường, phụ huynh các biện pháp can thiệp hiệu quả, giúp các em tránh được các nguy cơ bị xâm hại tình dục có thể xảy ra. Đồng thời phối kết hợp với các tổ chức trong nhà trường như Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Đội Thiếu niên Tiền phong HCM... nhằm nâng cao

hơn nữa chất lượng công tác phòng, chống xâm hại tình dục trẻ em trong nhà trường.

Thứ ba, các cấp chính quyền cần quan tâm tạo môi trường sống lành mạnh cho các em, đầu tư xây dựng nhiều công trình, công viên, vui chơi, giải trí cho thanh thiếu niên để các em có cơ hội sinh hoạt, giao lưu. Đồng thời tăng cường sự quản lý an ninh, trật tự trên địa bàn các địa phương để hạn chế tác động tiêu cực của lối sống một bộ phận dân cư.

Thứ tư, nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền về phòng, chống xâm hại tình dục trẻ em. Đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền như tổ chức các hoạt động tìm hiểu về quyền trẻ em, phát động các cuộc thi về kỹ năng phòng tránh xâm hại tình dục trẻ em... đồng thời đổi mới nội dung theo hướng cập nhật các thông tin liên quan đến các quy định của pháp luật về xâm hại tình dục, các quyền và nghĩa vụ của các cơ quan, tổ chức và cá nhân liên quan đến giải quyết các vụ việc xâm hại tình dục trẻ em.

3. KẾT LUẬN

Xâm hại tình dục trẻ em đã và đang là vấn đề đáng báo động, đây không còn là trách nhiệm của mỗi một cá nhân, tổ chức nào mà cần có sự chung tay của cả cộng đồng để tạo nên sức mạnh tổng hợp, ngăn chặn và tiến tới đẩy lùi tình trạng xâm hại tình dục trẻ em nói chung và trên địa bàn tỉnh Quảng Bình cũ nói riêng. Điều này sẽ góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống, giảm thiểu những rủi ro mà các em phải gánh chịu. Hy vọng với tinh thần đó, với quyết tâm đó chúng ta sẽ tạo nên môi trường sống lành mạnh, an toàn cho thế hệ trẻ của đất nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Sở Lao động, Thương binh & Xã hội tỉnh Quảng Bình (2022), *Báo cáo kết quả thực hiện công tác trẻ em năm 2022 và phương hướng nhiệm vụ năm 2023*.
- [2] Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình (2020), *Kế hoạch phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em Quảng Bình giai đoạn 2020 - 2025*.
- [3] Trần Văn Thường (2018), *Các tội xâm phạm hình dục trẻ em trên địa bàn miền Đông Nam Bộ: Tình hình, nguyên nhân và giải pháp phòng ngừa*.
- [4] Đặng Văn Cường (2021), *Bạo hành, xâm hại tình dục trẻ em tại Việt Nam: Thực trạng, nguyên nhân và giải pháp*, <https://lsvn.vn/bao->

- hanh-xam-hai-tinh-duc-tre-em-tai-viet-nam-thuc-trang-nguyen-nhan-va-giai-phap1614095658.html, truy cập ngày 18/12/2023.
- [5] Ngô Xuân Tính, Nguyễn Thị Ngọc Dung (2017), Tình trạng trẻ em bị xâm hại tình dục- Những vấn đề cần quan tâm, <https://hoiphunu.camau.gov.vn/wps/portal/?1dmy&page=hpn.chitiet&urile=wcm%3Apath%3A/hoiphunulibrary/hoiphunusite/phunuv-oichinh sach/cbgb>
- [6] <https://baovephapluat.vn/vien-kiem-sat-khang-nghi-kien-nghi/vksnd-huyen-bo-trach-kien-nghi-phong-ngua-toi-pham-xam-hai-tinh-duc-tre-em-116180.html>
- [7] <https://hoilhpn.org.vn/CmsView-EcoIT-portlet/html/print cms.jsp?articleId=32386>
- [8] <https://vovgiaothong.vn/tre-em-bi-xam-hai-tinh-duc-loi-cua-su-tho-o-ema34144.html>
- [9] <https://baovephapluat.vn/vien-kiem-sat-khang-nghi-kien-nghi/vksnd-huyen-bo-trach-kien-nghi-phong-ngua-toi-pham-xam-hai-tinh-duc-tre-em-116180.html>
- [10] <http://www.vwu.vn/web/guest/tin-chi-tiet/-/chi-tiet/quang-binh-can-no-luc-bao-ve-tre-em-truoc-van-nan-bi-xam-hai-32386-1.html>
- [11] <https://vietnamnet.vn/cha-hai-doi-con-gai-14-tuoi-sau-uong-ruou-say-o-quang-binh-366463.html>

Liên hệ:

ThS. Phùng Thị Loan

Phòng Tổ chức - Hành chính, Trường Đại học Quảng Bình

Địa chỉ: 18 Nguyễn Văn Linh, phường Đồng Thuận, tỉnh Quảng Trị

Email: hieutb2009@gmail.com

Ngày nhận bài: 16/5/2024

Ngày gửi phản biện: 16/5/2024

Ngày duyệt đăng: 15/8/2025